

क्रय्य पुस्तक नवातयार हुवा

व्रतराज सटिप्पण	गीतगोविंद सटीक सटीकराधा	सिद्धांतचंद्रिकासुबोधिनीटीका
रामायमेध नया छपेला वडा	चिनोवसमेत.....	सहित वडाअक्षरखुलापत्र
अक्षर	हनुमन्नाटक सटीक	सिद्धांतचंद्रिकाउत्तरार्धमात्र
गर्गसंहिता	द्वारकामाहात्म्य	सारस्वततीनोचूचीमूळमात्र
चिकित्साक्रमकल्पवल्ली	सिद्धांतकौमुदी	धातुरूपावली
पूजापंक्तभास्कर	लघुसिद्धांतकौमुदी अक्षर वडा	शब्दरूपावली एकाक्षरीकोश
ईशादिदशोपनिषत्	और जाडा सूत्रयुचिखुली	सहित
प्रतिष्ठासारसंग्रह	सारस्वतपूर्वार्धमूळमात्र	समासचक्र.....
संस्कारभास्कर	सारस्वतप्रसादटीकासहित....	

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ हरिः ॐ ॥ अथ प्रयोजनसंहिता प्रारंभः ॥ तत्र
सध्यामंत्राः ॥ ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि ॥ धियो यो नः
प्रचोदयात् ॥ १ ॥ ॐ सूर्य्यश्च मा मन्सुश्च मन्सुपतयश्च मन्सुकृते
भ्यः पापेभ्यो रक्षन्ताम् यद्रात्र्या पापमकार्षममनसा वाचा हस्ताभ्या
म् पद्भ्यामुदरेण शिश्ना रात्रिस्तदवलुपतु यत्किञ्चिद्दुरितं मयि । इ
दमहं माममृतयोनी सूर्य्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा ॥ २ ॥ ॐ आपः पुन
न्तु पृथिवीं पृथ्वी पूता पुनातु मां पुनन्तु ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्म पूता पुनातु

मां यदुच्छिष्टमभोज्यं यद्वादुश्चरितं मम सर्वम्पुनन्तु मां सापो सता
 अत्रप्रतिग्रहं स्वाहा ॥ ३॥ ॐ अग्निश्चमामन्त्युश्चमन्त्युपतयश्च
 मन्त्युकृतेभ्यः पापेभ्योरक्षन्ताम् यद्द्वापापमकार्षं मनसावाचाह
 स्ताभ्याम् पद्भ्यामुदरेण शिश्नाग्रहस्तदवलुपतु यत्किञ्चिदुरितं म
 यि इदमहमामृतयोनौ सत्येज्योतिषि जुहोमि स्वाहा ॥ ४॥ ॐ
 आपोहिष्मयो भुवुस्तानऽकुर्ज्जैर्देधातन । मुहेरणोयचक्षसे ॥ ५
 ॥ सोर्वः शिवतमोरसुस्तस्य भाजयते हनः । उशुतीरिवमोतरः ॥ ६ ॥

तस्मिन् अरेङ्गमामवोषस्य क्षयाय जिन्वथ ॥ आपौजनयथाचनः
॥७॥ ॐ सुमित्रियानः आपुः ओषधयः सन्तु दुर्मित्रियास्त
स्मै सन्तु बोस्मन्नेष्टिषञ्चवयद्विष्मः ॥८॥ ॐ द्रुपदादिवमुमु
चानः स्विन्नः स्नातो मलादिव ॥ पूतपुवित्रैर्गुवाज्जमापः शुब्धनु
मेनसः ॥९॥ ॐ कृतञ्चसुत्यञ्चाभीक्षा नपसोर्ध्वजायत ततोरा
त्र्यजायतततः समुद्रोऽर्णवः समुद्रादेर्गुवादधि संवत्सरोऽऽज्जा
यत अहोरात्राणि विदधुर्द्विष्वस्यमिषतोवृषी सुख्याचंद्रमसौ

धातायथापूर्ध्वमेकल्ययत् दिवेञ्चपृथिवीञ्चान्तरिक्षमथोस्वः॥१०
 ॥ॐ उहयन्तमसस्परिस्वः पश्यन्तुऽउत्तरम्। देवन्देवत्रासूर्यमग
 न्मञ्ज्योतिरुत्तमम्॥११॥ ॐ उदुत्स्यञ्जातवैदसन्देवंघहन्ति केतवः
 ॥ दृशेविश्वोयसूयम्॥१२॥ ॐ चिञ्चन्देवानामुदगादनीकुञ्चक्षु
 मिञ्चस्स्यव्यकृणस्स्याग्ने॥ आप्राद्यावापृथिवीऽअन्तरिक्षं॥सू
 र्यऽआत्माजगतस्तस्युषश्च॥१३॥ ॐ तच्चक्षुर्देवहितम्पुरस्ताच्छु
 क्रमुच्चरत्॥ पश्यैमशरदः शतञ्जीवैमशरदः शत६० शृणुयामशर

देऽशतुम्प्रघ्नं वामशरदं = शतमदीनाः स्स्यामशरदं = शतम्भूयश्चश-
रदं = शतात् ॥ १४ ॥ ॐ तेजोसिशुक्रममृतमायुष्याऽआयुर्मपाहि । दे-
वस्येत्वासवितुः प्रसवेऽश्विनोर्बाहुभ्याम्पूष्मोहस्ताभ्यामाददे ॥ १५ ॥
ॐ देवो गानुविदो गानुं ब्रित्वा गानुमिति । मनसस्सपतऽइमन्देव षड्ज १७
स्स्याद्वाघातैर्धाः ॥ १६ ॥ ॥ अथ तर्पणमन्त्राः ॥ ॥ आयन्तु नः पित-
रः सोम्यासौ ग्निष्वान्ताः पृथिभिर्द्वेवयानैः ॥ अस्मिन् न्यज्ञेस्त्वं धाम
दुन्तो धिंश्च वन्तु ते वन्तु स्मान् ॥ १ ॥ उदीरतामवरुऽउत्परासुऽउन्मध्य

माः पितरं सोम्यासः ॥ असुञ्छः दुश्चरवृकाः ऋतज्ञास्तेनो वन्तु पितरो
 हवेषु ॥ २ ॥ अङ्गिरसो नः पितरो नवग्वाः अथर्व्या एो भृगवः सोम्या
 सः तेषां व्ययः ६ सुमती ब्रह्मियो नाम पिभद्रे सोमनसे स्याम ॥ ३ ॥ आय
 न्तु नः पितरं स्मान् ॥ ४ ॥ ऊर्जस्वहन्तीरमुत द्रुतम्पयः किलालम्प
 रिस्सुतेम् स्वधास्म्यतुर्पयतमे पितृन् ॥ ५ ॥ पितृभ्यः स्वधायिभ्यः
 स्वधानमः पितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः अपितामहेभ्यः
 स्वधायिभ्यः स्वधानमः अक्षन्पितरो भीमदन्त पितरो तीवृपन्त पित

रः पितरुः शुन्धद्वम् ॥ ६ ॥ ये चेह पितरो ये च नेह यौ श्र्य द्विद्वयाः ॥
ऽउचुन प्रविद्धा ॥ त्वं वै तथ्य तिते जात वेदः स्वधाभिर्ध्यज्ञं सुकृत
जुषस्स्व ॥ ७ ॥ मधुघाताऽकृतायते मधुक्षरान्ति सिन्धवः ॥ माद्धी
र्त्नः सन्त्वोषधीः ॥ ८ ॥ मधुन क्लमुतो प्रसो मधुमुत्पाथिवुर्ऽरुजः
मधुद्वोरस्तुनः पिता ॥ ९ ॥ मधुमान्नोव्वनुस्सपाति म्मधुमाः ॥
ऽअस्तुसूर्खः माद्धीर्गावो भवन्तुनः ॥ नमो वः पितरो रसायन
मौवः पितरुः शोषायनमौवः पितरो जीवायनमौवः पितरुः स्व

धायेनमौवः पितरो घोराय नमौवः पितरो मन्त्र्यवे नमौवः पितरुः
 पितरो नमौवो गुहान्नः पितरो दत्तसुतोवः पितरो देष्मेत द्वः पित
 रोव्यासः ॥११॥ अथ पूजनमंत्राः ॥ अथासनमंत्रः ॥ पृथ्वीत्वया
 धृता लोका देवी त्वं विष्णुना धृता ॥ त्वञ्च धारय मां देवि पवित्रं कुरु
 चासनं भूमि शुद्धिमंत्रः ॐ महीद्यौः पृथिवी च नऽ इमं च्युज्जमि
 मिक्षताम् ॥ पिपुतान्नो भरीमभिः ॥ १ ॥ भूतशुद्धिमंत्रः ॥ ॐ वे
 भूतानामधिपतयो व्यिशिखासः कपर्दिनः ॥ तेषां सहस्रत्रयो

जनेवधन्वानितन्मसि॥२॥ मातृकामंत्रः॥ॐ अम्बेऽम्
म्बिके अम्बोलिके नमानयतिकश्च्युन॥ ससस्त्यश्चुकः सुभ
द्विकाङ्गाम्पीलवासिनीम्॥३॥ प्राणप्रतिष्ठा मंत्राः॥ॐ अयम्पु
रो भुवस्तस्स्य प्राणो भौवायनोव्यसन्तः प्राणायनो गायत्री
व्यासन्ती गायत्री गायत्र्यङ्गायत्रादुपाधंशुरुपाधंशोस्त्रिद्वित्रि
दुत्तोरथन्तरं व्यवसिष्टुः क्रषिः प्रजापतिगृहीतया त्वया प्राणङ्गु
हामि प्रजाभ्यः॥४॥ अयन्दक्षिणाव्यिश्वकम्मातस्स्य मनो

धैर्यवर्त्मणोऽङ्गीर्षमो मनसस्त्रिष्टुष्टैर्षमीत्रिष्टुष्टैः स्यारं स्यारं
 तस्योमोन्तस्योमात्पञ्चदशः पञ्चदशा द्वादशा द्वादशा ऽनर्षिः प्र
 जापतिगृहीतया त्वया मनो गृह्णामि प्रजाभ्यः ॥ ५ ॥ अयम्पञ्चा
 द्विष्टवर्षा चास्तस्य चक्षुर्धैर्यवर्षा संवर्षाश्च क्षुब्धो जगती
 व्यार्षी जगत्या ऽनर्क्षसंमृक्षसमाच्छुक्लः शुक्लात्संमृक्षः
 सप्तदशा द्वेष्टपञ्चमदग्निर्क्षिः प्रजापतिगृहीतया त्वया
 चक्षुर्गृह्णामि प्रजाभ्यः ॥ ६ ॥ इदमुत्तरात्स्यस्तस्य ऋश्च ६

सौवर्धः शरच्छेद्यनुष्टुप्पु गरुद्यनुष्टुभः एडमैडान्मंथीमुद्गिनः
एकविंशः शः एकविंशः शाहुरजस्विइश्वा मिचः ऋषिः प्रजाप
तिगृहीतयात्वया आचक्षुक्कामिप्रजाभ्यः ॥ ७ ॥ इयमुपरिम
तिस्तस्यैवाङ्गोत्याह मुन्तोव्याच्यः पुङ्क्तिः ह मुन्तोपुङ्क्तिः मि
धनन्निधनवतः आग्रयणः आग्रयणाभिः एवचयस्त्रिंशः
श्रीन्निः एवचयस्त्रिंशः आभ्याः शः करैर्वत्ने विश्वकर्मः
ऋषिः प्रजापतिगृहीतयात्वया चक्षुक्कामिप्रजाभ्यो लो

कन्ताऽइन्द्रम् ॥ ८ ॥ ॥ पञ्चगव्यमंत्राः ॥ ॥ ॐ तत्सर्वितुः व्यात्
सं.

॥ ९ ॥ गन्धद्वारां दुशधर्षा नित्यपुष्टां करिषिणीम् ॥ ईश्वरीं सर्वभूतानां
तामिहोपहृये श्रियम् ॥ १० ॥ आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम
वृद्धयम् ॥ भवाद्वाजस्स्य संगथे ॥ ११ ॥ दधिक्लाव्योऽअकारिष
ज्जिष्णो रश्वस्वव्याजिनः ॥ सुरभिर्नो मुखो कर्त्तव्यः ॥ आपा
युञ्जिषिता रिषत् ॥ १२ ॥ घृतस्मिमिक्षे घृतमस्स्य योनिर्घृतेऽश्वे
तो घृतम्वस्स्य धाम ॥ अनुष्वधमावहमादयस्स्व स्वाहा कृ

तं वृषभव्यक्षिहृद्व्यम् ॥ १३ ॥ देवस्यैत्वासवितुः प्रसवेऽश्विनो
ब्धीहृद्व्यास्पृष्टो हस्ताभ्याम् ॥ १४ ॥ ॥ देवतोत्थापनमंत्राः ॥
ॐ उत्तिष्ठु ब्रह्मणस्स्यते देवयन्तस्ये महे ॥ उपप्रयन्तु मरुतः सुदा
नेषु ॥ इन्द्रेष्वाशू र्भवासवो ॥ १५ ॥ प्रतिष्ठा मंत्रः ॥ ॐ मनो जुतिर्जु
षता मा ऊर्ज्यस्स्य बृहस्स्यति र्ध्वं क्षमि मन्त नो त्वरि षुं ष्वज्ञ ६० समिम
न्दधातु ॥ विरुध्वै देवासऽ इह मा दयन्ता मोऽप्रतिष्ठु ॥ १६ ॥ आवाह
नमंत्रः ॥ धामच्छदग्निरिन्द्रो ब्रह्मा देवो बृहस्स्यतिः ॥ स चैत सो वि

सं.
इधेदेवावज्ञमप्रावन्तुनः शुभे ॥ १७ ॥ आसनमंत्रः ॥ ॐ त्वं विष्ट

दाशुषो नृः पाहि शृणु धीगिरिः ॥ रक्षो तो कमुत त्मना ॥ १८ ॥ ॥ अर्घम
न्त्रः ॥ ॐ सहस्रेशी प्रहिरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ॥ स भूमिः
सर्वतस्त्पुलान्यतिष्ठुद्ग्राहुलम् ॥ १९ ॥ ॥ आचमनमंत्रः ॥ ॐ
शान्नो देवीरभिष्टयः आपो भवन्तु पीतये ॥ शंख्यो रुभिस्त्ववन्तु
नः ॥ २० ॥ ॥ स्नानमंत्रः ॥ ॐ आपो हिष्णुमयो भुवस्तानः ॐ
र्जदेधातन ॥ मुहेरणाय चक्षसे ॥ २१ ॥ शोर्वः शिवतमो रसस्त

स्स्यभाजयतेहनः॥उशतीरिवमातरः॥२२॥तस्माऽअरङ्गमामवो
अस्स्यक्षयायुजिन्वथ॥आपोजनयथाचनः॥२३॥॥अथपंचा
मृतस्नानमंत्राः॥तत्रपयोमंत्रः॥ॐपयःपृथिव्यापयऽओषधीषु
पयोद्विष्यन्तरिदेषयोधाः।पयस्स्वतीःप्रदिशःसन्तुमह्यम्॥
॥२४॥दधिमंत्रः॥ॐदधिक्लावणोऽअकारिषञ्जिषणोरश्चस्स्यवा
जिनः।सुरभिर्नोमुखाकरत्पणऽआयूथंषिरिणत्॥२५॥॥घृत
मंत्रः॥ॐघृतस्मिमिक्षेघृतमेस्स्यघोनिर्घृतेतिअतोघृतस्म्वस्स्य

धाम ॥ अनुष्वधमावहमादयस्व स्वाहा कृतं वृषभ दधिहव्यम् ॥ २६ ॥
 ॥ मधुमंत्रः ॥ ॐ मधुवाता क्रतायेत मधुक्षरान्ति सिन्धवः ॥ माङ्घ्रीन्निः
 सन्त्वोषधीः ॥ २७ ॥ मधुनक्तं मुतोषसो मधुमुत्पाथिवः रजः । मधु
 द्यौरस्तुनः पिता ॥ २८ ॥ मधुमान्नो वनस्स्पतिर्मधुमांशः ॥ २९ ॥ अस्तु
 सूर्यः माध्योर्गावो भवन्तुनः ॥ ३० ॥ ॥ शर्करामंत्रः ॥ ॐ आपां
 रसमुद्वयसं सुखं सन्तः समाहितम् । आपां रसस्स्य योरस
 स्तद्वो गृह्णाम्युतममुपयामगृहीतो सीन्द्राय त्वाजुष्टुष्टु

खोनिरिन्द्रायत्वा जुष्टतमम् ॥ ३० ॥ ॥ पुनः शुद्धोदकस्नानमंत्रः ॥ ॐ
सद्योजातम्प्रपद्यामिसद्योजातायै नमः ॥ भवे भवेनाति भवे भवस्व मां भवो
द्वाय नमः ॥ ३१ ॥ ॥ वस्त्रमंत्रः ॥ ॐ शुर्वासुवासाः परिवीतुऽआगा
त्सऽउश्रेयां भवति जायमानः तं धीरास्सः कुवयुऽउन्नयन्ति स्वाध्या
मनसा देवयन्तः ॥ ३२ ॥ अथ यज्ञोपवीतमंत्रः ॥ ॐ यज्ञोपवीतं पर
मंपवित्रम्प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् । आयुष्यमग्र्यं प्रतिमुञ्च शुभ्र
यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥ ३३ ॥ ॥ अथ सुगन्धिद्रव्यमंत्रः ॥ ॐ

अहिरिवभोगेऽपञ्चैतिबाहुं ज्याया हेतिम्परिबाधमानः॥ हस्तगृध्रो
 विश्वाद्युनानिब्विद्वान्नुमान्नुमांश्चसम्परिपातुव्विश्वतः॥ ॥
 चंदनमंत्रः॥ ॐ त्वाङ्गन्धर्वोऽअरवनस्त्वा मिन्द्रस्त्वाम्बुहस्पर्तिः
 ॥ त्वामौषधेसोमोराजो ब्विद्वान्न्यक्ष्मादमुञ्चत॥ ३५॥ ॥ अक्षत
 मंत्रः॥ ॐ अक्षन्नमीमदन्तह्यवप्तिग्राऽअधूषत॥ अस्तोषतस्त्व
 भानद्योब्विप्रानविष्टयामतीषोजान्विद्रतेहरी॥ ३६॥ ॥ पुष्पमं-
 त्रः॥ ॐ चतुर्षु म्व्यदधुः कतिधाव्व्यकल्पयन्। मुखंङ्किम

स्यासीत्किम्बाहू किमूरूपादोऽउच्येते ॥३७॥ ॥ बिल्वमंत्रः ॥ अथ
कंथजा महेशुगन्धिमुष्टिवर्द्धनम् । उद्योरु कसिवुबन्धनान्मृत्योर्मु
क्षीय मामृतात् ॥३८॥ ॥ तुलसीमंत्रः ॥ ॐ इदं विष्णुर्विचक्रमेवेधा
निदधे पदम् ॥ समूढमस्स्य पाथं सुरेस्स्वाहा ॥३९॥ ॥ दूर्वामंत्रः ॥ ॐ
काण्डोल्काण्डासुरोहन्ती परुषं परुषस्स्परि एवानोदूर्ध्वं प्रतनुस
हस्रै ए शतेन च ॥४०॥ ॥ धूपमंत्रः ॥ ॐ धूरसि धूर्ध्वन्तन्धूर्ध्वतं रुषो
स्मान्धूर्ध्वं तितन्धूर्ध्वं यन्धूर्ध्वमः ॥ देवानां मसि दहितमर्घं सस्मि

तमम्यप्रितमञ्जुष्टतमन्देवहूतमम् ॥ ४१ ॥ दीपमंत्रः ॥ ॐ अग्निर्ज्यो
तिर्ज्योतिरग्निः स्याहासूक्ष्मोर्ज्योतिर्ज्योतिः सूक्ष्मः स्याहो ।
अग्निर्ध्वोर्ज्योतिर्ध्वः स्याहासूक्ष्मोर्ध्वोर्ज्योतिर्व्यध्वः स्वा
हा ॥ ज्योतिः सूक्ष्मः सूक्ष्मोर्ज्योतिः स्याहो ॥ ४२ ॥ ॥ नैवेद्यमंत्रः ॥
ॐ अन्नपतेन्नस्स्यनोदेह्यनमीवस्य शुष्मिणः ॥ प्रप्रदातारतारि
षः ऊर्ज्जनो धेहि द्विपदे चतुष्पदे ॥ ४३ ॥ ॥ फलमंत्रः ॥ ॐ स्वा ॥
फलिनीर्क्षाऽअफलाऽअपुष्पायाश्च पुष्पिणीः । बृहस्स्पति

प्रसूतास्तानोमुञ्चन्त्व० हसः ॥ ४४ ॥ ॥ दक्षिणामंत्रः ॥ ॐ ह्र
ण्यगर्भः समवर्त्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेकः आसीत् । सदा
धारपृथिवीन्ध्यामुतेमाङ्गस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ ४५ ॥ पुष्पा
ञ्जलिमंत्रः ॥ ॐ बुधने शुद्धमयजन्त देवास्ता निधर्माणि प्रथमा
न्यसिन् । तेहनाकस्महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे सा ह्याः सन्ति
देवाः ॥ ४६ ॥ ॥ आर्त्तिमंत्रः ॥ ॥ आरात्रिपाथिवे रजः पितुरे
प्पायिधामभिः । दिवः सदा ॥ सिबुहती धितिष्ठुसः आत्वेष

वर्त्तते तमः ॥ ४७ ॥ ॥ अथ स्वस्वयनमंत्राः ॥ ॥ हरिः ॐ स्वस्ति
 नः इन्द्रो बृहद् अथाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ॥ स्वस्ति नः स्ता
 द्योऽ अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ १ ॥ पर्यः पृथिव्या
 स्पयः ओषधीषु पर्या दिव्यन्तरिक्षे पर्योधाः । पर्यस्वतीः प्रदि
 शः सन्तु मह्यम् ॥ २ ॥ विष्णो रराटमसि विष्मोऽशत्रौ स्थो वि
 ष्णोऽस्युरसि विष्णोर्द्वोसि । व्येष्णवमसि विष्णवेत्वा ॥ ३ ॥ अग्नि
 देवता व्यातो देवता । सूर्या देवता चन्द्रमा देवता व्यसवो देवता रुद्रा

देवतादित्यादेवता मरुतो देवता विश्वे देवा देवता बहुस्पतिर्देवतेन्द्रो
देवता व्यरुणो देवता ॥ ४ ॥ द्यौः शान्तिरेन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शा
न्तिरापुः शान्तिरोषधयः शान्तिः ॥ धनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदे
वाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सा
मा शान्तिरेधि ॥ ५ ॥ विश्वानि देवसावितर्हिरता निपरा सुव ॥ अद्भुद्र
त्तन्नः आसुव ॥ ६ ॥ इमारुद्राय तु वसैकपुद्गिने क्षयद्वीराय प्रभरा
महेमतीः । यथा शमसहिपदे चतुष्पदे विश्वसुष्टुङ्गामेऽअस्मि

णायच ॥ २ ॥ सुचस्स्यऽकद्विरस्य गन्मज्ज्योतिरुसुतोऽअभू-
 मा दिवम्पृथिव्याऽअह्या रुहो माविदामदेवानस्सज्ज्योतिः । ३ ।
 द्यौः शान्तिरेधि ॥ ४ ॥ ॥ अथ कलशस्थापनमंत्राः ॥ भूस्पशः ॥
 भूरसि भूमिरुस्स्यदितिरसि विश्वधाया विश्वस्स्य भुवन
 स्स्य धर्त्री ॥ पृथिवीं स्वच्छपृथिवीन्द ६ हृपृथिवीं माहि ६ सीह
 ॥ १ ॥ धान्यप्र० मंत्रः ॥ धान्यमसि धिनु हि देवान्प्राणायत्वा दा-
 नायत्वा ह्यानायत्वा ॥ दीर्घा मनुष्यसि हि मायुषे धान्देवो वः स

विताहिरैयपाणिः। प्रतिगृभ्यात्त्वच्छिद्रेण पाणिना चक्षु
षेत्वामहीनाम्पयोसि॥२॥ ॥ कलशस्थापनमंत्रः॥३॥ आ-
जिग्र्यकलशं स्मृत्वा त्वोव्यशान्विन्देवः पुनरुज्जानिवर्त्त
स्वसानंः सहस्रैर्न्युक्ष्वोरुधारापयस्वती पुनर्म्मोव्यशताद्वयिः
॥३॥ ॥ जलमंत्रः॥ ॥ वरुणस्स्योत्तम्भेनमसि वरुणस्स्य स्क
म्भसर्जनी स्स्थो वरुणस्स्य ऽ कृतसर्दन्यसि वरुणस्स्य ऽ क
तु सर्दनमसि वरुणस्स्य ऽ कृतसर्दनमासीद॥४॥ व्वसोः पवि

नमसि शतधोरुं वसोः पुवित्रे मसि सहस्त्रधारम् । देवस्त्वा
 सविता पुनातु वसोः पुवित्रे ए शतधारेण सुष्वाकामं धुक्षः । ५।
 फलमंत्रः ॥ ॥ याः फलिनीर्वाऽअफलाऽअपुष्पायाश्च पु
 ष्षिणीः बहुस्सपतिप्रसूतास्तानो मुञ्च न्वऽहसः ॥ ६॥ प
 चरत्नमंत्रः ॥ परिवाजपतिः कविरुग्निर्हृद्या न्यक्कमीत् ॥ द
 धुद्रक्को निद्राश्रुषे ॥ ७॥ ॥ हिरण्यमंत्रः ॥ ॥ हिरण्यगर्भः
 मेवर्त्तताग्ने भुतस्य जातः पतिरेकऽआसीत् ॥ सदा धारपृथि

वीन्द्र्यामुतेमाङ्गस्मिन् देवाय हविषो विधेम ॥ ८ ॥ ॥ गंधमंत्रः ॥
त्वाङ्गन्धर्व्या अक्षनेस्त्वामिन्द्रुस्त्वा म्बहुस्स्पतिः ॥ त्वामोषधे सो
मो राजो विद्रुान्न्यक्ष्मादमुच्यत ॥ ९ ॥ ॥ ओषधी मंत्रः ॥ आऽ
ओषधीः सोमराजीर्ध्वहीशुतर्विचक्षणाः ॥ तासामसित्वमुत्तमा
रुङ्गामायशर्द्धदे ॥ १० ॥ ॥ मृत्तिका मंत्रः ॥ स्योनापृथि विनो भ
वानृक्षरा निवेना नि । सच्छानः शर्म सुप्रथाः ॥ ११ ॥ ॥ दूर्वा मं
त्रः ॥ का एडात्का एडात्परोहन्ती परुषः परुषस्स्पतिः ॥ एवानो

दूर्ध्वप्रतनुसुहस्त्रैणशतेनच ॥ १२ ॥ ॥ अश्वत्थपत्रमंत्रः ॥ ॥ अ-
 श्वत्थेवौ निषदनम्पुणैवो वसतिष्कृता गोभाजुऽइत्किंलासथ
 यत्सनवथपूरुषम् ॥ १३ ॥ ॥ धान्यपूर्णमंत्रः ॥ पुर्णाद्विपराप
 तस्रपूर्णपुनरापत ॥ वृत्तेवचिक्रीणावहाऽदृष्टमूर्ज ६ शतक्र
 तो ॥ १४ ॥ ॥ आवाहनमंत्रः ॥ तत्वायामिब्रह्मणवन्दमानस्त-
 दाशास्ते यजमानोहविभिः ॥ अहैदमानो व्यरुणो हवो ह्युरुश
 षऽसमानऽआयुः प्रमौषी ॥ १५ ॥ अथ षोडशमातृकामंत्राः ॥

अथ गौरीमंत्रः॥ ॐ शम्भोस्स्यवधूतुं रक्षोवधूताऽअरातयो
दित्यास्त्वगसि प्रतित्वादितिर्धेतु॥ अद्विरसिधानस्पृत्योग्ना
वासिपुत्रुष्टुं प्रतित्वादित्यास्त्वग्धेतु॥ १॥ अथ पद्मायै । ॐ
पावकानुं सरस्स्वतीव्याजैर्भिव्याजिनीवती॥ अज्ञं दधुधि
यावसुः॥ २॥ अथ शान्त्यै॥ निवेशनं सुङ्गमनो वसूनां धिश्वा
रूपाभिर्चंद्रशचीभिः॥ देवऽइव सविता सुत्यधर्म्मन्दोनतस्थो समरे
पथीनाम्॥ ३॥ अथ मेधायै॥ ॐ मेधास्मेद्वरुणो ददातु मे धामग्नि

प्रजापतिः॥ मेधामिन्द्रश्चव्याशुश्चमेधान्धाताददातुमेस्स्वाहा
 ॥४॥ अथसावित्र्यै॥ ॐ सुवितात्वा सुवानो ॐ सुवतामग्निर्गु
 हपतीना ॐ सोमोव्यनस्पतीनाम् ॥ बृहस्पतिर्द्वान्चऽइन्द्रोऽप्य
 द्याय रुद्रऽपशुभ्यो मित्रऽसुस्यो वरुणो धर्मपतीनाम् ॥ ५॥
 अथविजयायै॥ ॐ प्राणायस्स्वाहा पानायस्स्वाहा ह्यानाय
 स्स्वाहा ॥ अम्बेऽअम्बिकेम्बालिकेनमानयतिकश्चन ॥ सप्त
 स्तयश्चकऽसुभद्रिकाङ्गम्पीलवासिनीम् ॥ ६॥ ॥ अथजयायै

ॐ ब्रह्मिनाम्पिताबहुरस्य पुत्रश्चिश्चश्चाकृणोतिसमनावगत्य
॥ इषुधिः सङ्गाः पृतनाश्चसर्वाः पृष्ठेतिनेद्धोजयति प्रसूतः ॥
॥ ७ ॥ अथ देवसेनायै ॥ ॐ इन्द्रः आसान्नेताबृहस्पतिर्दक्षि
णाशुज्ञः पुरः एतुसोमः ॥ देवसेनानामभिभञ्जतीनाञ्जयन्ती
नाम्मरुतोऽनन्वग्रम् ॥ ८ ॥ ॥ अथ स्वधायै ॥ ॐ पितृभ्यः
स्वधायिभ्यः स्वधानमः पितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः
स्वधानमः प्रपितामहेभ्यः स्वधायिभ्यः स्वधानमः ॥

अक्षन्मि तरोभी मदन्त पितरो ती तृपन्त पितरुः पितरुः शुन्ध
 द्धुम् ॥ ९ ॥ स्वाहाये ॥ ॐ स्वाहा प्राणेभ्यः साधिपति केभ्यः
 द्युधिद्वौ स्वाहा ग्नये स्वाहा न्त रिक्षाय स्वाहा द्याय वे स्वाहा
 । दिवे स्वाहा सूर्याय स्वाहा ॥ १० ॥ ॥ मातराये ॥ ॐ अना
 धृषा पुरस्तादग्ने राधिपत्यऽ आरुर्मैदाः पुत्रवती दक्षिणात
 ऽ इन्द्रस्वाधिपत्ये प्रजोम्मैदाः ॥ सुषदा पुश्चा देवस्स्यग्म
 वितुराधिपत्ये चक्षुर्मैदाऽ आरुतिरुत्तरतो धातुराधिपत्ये

शयस्स्योषं म्मेदाः विधितिरुपरिष्ठाद्बृहस्पतेराधिपत्यऽऽप्रा
जो मेदाव्विश्वोऽभ्योमानाष्टाभ्यस्प्याहिमनोरश्वांसि ॥ ११ ॥
लोकमातरायै ॥ ॐ रयिश्च्यमेरायश्च्यमेपुष्टृञ्चमेपुष्टिश्च्यमे
व्विभुचमेप्प्रभुचमेपुर्णञ्चमेपुर्णतरञ्चमेकुर्यवञ्चमेक्षितञ्च
मेनञ्चमेक्षुञ्चमेक्षुज्ञेनकल्पन्ताम् ॥ १२ ॥ ऋष्ये नमः ॥ ॐ
भद्रङ्कर्णेभिः शृणुयामदेवा भद्रम्पश्येमाक्षभिर्ध्वजञ्चाः ॥
स्थिरैरङ्गैः स्तुषुवाधंसस्तनूभिर्ध्वजैर्महिदेवहितं यदायुः =

॥१३॥ पुष्ट्यैनमः॥ ॐ अङ्गान्यात्मभिषजातदश्विनात्क्वमा
नमङ्गैः समधात्सरस्स्वती॥ इन्द्रस्स्यरुप६ शतमानमायुश्च
द्देणुज्योतिरमृतन्दधानाः॥ १४॥ तुष्ट्यैनमः॥ ॐ जातवैदर्स
सुनवामसोममरातीयतो निदहातिवेदः सनः पर्षदतिदुर्गाणि
विश्वानावेवसिन्धुदुरितात्यग्निः॥ १५॥ अथ कुलदेवता
यै॥ ॐ तत्सवितुः पात्॥ ॐ द्यसोः पुवित्रमसिशतधारम्ब
सोः पुवित्रमसि सहस्त्रधारम्॥ देवस्त्वासविता पुनानुब्रसोः

पवित्रैः शतधारैः सुप्ताकामधुक्षः ॥ १ ॥ अथ नवग्रहमंत्रः ॥
आकृष्णे न रजसा वर्त्तमानो निवेशयेन्न मृतमर्त्यञ्च ॥ हिरण्य
येन सवितारथेना देवोष्वातिभुवनानि पश्यन् ॥ १ ॥ इमन्देवाऽ
असपत्न्यः सुवद्वमहते क्षत्राय महते ज्यैष्ठ्याय महते जानरा
ज्यायेन्द्रस्स्येन्द्रियाय ॥ इमममुष्यपुत्रमस्स्यै विशाऽएष
वीमीराजा सामोस्समाकम्बाह्मणानां १२ ॥ अग्नि
र्मूर्ध्नि दिवः कुकुत्पतिः पृथिव्याऽअयम् ॥ अपा १३ रता ६

सिजिन्वति॥३॥ॐ उहुँ ह्यस्वाग्ने प्रतिजागृहित्वमिष्टापूर्ते
 स६ सुजेथामयञ्ज॥अस्मिन्सधस्थेऽअद्भुतरेस्मिन्नि
 श्वदेवायजेमानश्चसीदत॥४॥बृहस्पतेऽअतियदब्धोऽअ
 हाद्युमर्दिभातिक्रतुमुज्जनेषु॥यद्दीदयच्छवसःकृतप्रजात
 तदस्ममासुद्विविण्धेहिचित्रम्॥५॥अन्नात्परिस्तुतोरस
 म्ब्रह्मणाह्यपिवक्ष्यम्पयःसोमम्प्रजापतिः॥कृतनेसस्य
 मिन्द्रियंविपाने६ शुक्रमन्धसुःइन्द्रम्येन्द्रियमिदम्पयो

मृतम्मधु ॥ ६ ॥ शन्नो देवीरभिष्टुयः आपो भवन्तु पीतये ॥ शब्धो
रभिस्त्रवन्तु नः ॥ ७ ॥ कथोनश्चित्रः आभुवदुतीसदावृधत्
सखा ॥ कथाशर्चिष्टुयावृता ॥ ८ ॥ केतुकुण्डलं केतवे पशो म
र्याः अपेक्षासै ॥ समुखद्विरजायथा ॥ ९ ॥ अथ नवग्रहाधि
देवता मंत्राः ॥ अम्बकं च यजामहे सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् ॥ उवा
रुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॥ १ ॥ श्रीश्चतुर्ल
क्ष्मीश्च पत्न्या वहोरश्च त्रैपाश्वर्षे नक्षत्राणि रूपा मश्चि नो व्यात्तम्

दिह ॥ १ ॥ अप्सवर्गं साधि ह्यसौ षधीरमु रुध्यसे ॥ गर्भसञ्जायसे
 पुनः ॥ २ ॥ स्योनापृथिविनो भवानक्षरा निवेशानि ॥ यच्छानुः का
 र्म सुप्रथाः ॥ ३ ॥ इदं विष्णुर्वि चक्रमे न्नेधानिर्दधे पुदम् ॥ सम
 तमस्य पाथं सुरे स्वाहा ॥ ४ ॥ आतार मिन्द्रं सवितार मिन्द्रं हवै हव
 सुहवैर्दशर मिन्द्रम् ॥ द्विषामि शक्रं मुं रुहूत मिन्द्रं ॥ स्वस्ति नो मघ
 वाधो विन्द्रः ॥ ५ ॥ अदित्ये रास्नासीन्द्रो एयाः ॥ उष्णीषः ॥ पुषा सि
 घ्नेर्मायं दीर्घ्व ॥ ६ ॥ प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विवश्वा रूपाणि

परितावभूव॥ यत्कर्मास्ते जुहुमस्तन्नोऽअस्त्वयमुमुष्य पितासा
वस्स्य पिताद्यथस्यामपतयोरयीणां स्वाहा॥७॥ नमोस्तु सर्पे
भ्यो ये केचपृथिवीमनु॥ अ॥ अन्तरिक्षे च दिवितेभ्यः सर्पेभ्यो
नमः॥८॥ ब्रह्म यज्ञानम्प्रथमम्पुरस्ताद्द्वितीयतः सुरचोर्वेन
ऽआवः॥ सुबुद्ध्याऽउपमाऽअस्स्य त्विष्टाऽसतश्च योनिमसत
श्च विवः॥९॥ अथ गणेशादिपंचदेवता मन्त्राः॥ गुणानन्वा
गुणपतिः६ हवामहे प्रियाणान्त्वा प्रियपतिः६ हवामहे निधी

नान्वानिधिपतिः६ इवामहेद्यसोमम॥ आहमेजानिगर्भधमा
 त्वमेजानिगर्भधम॥१॥ अम्बेऽअम्बिकेम्बालिकेनमानयतिक
 श्वन॥ सप्तस्य श्वकः० सुभद्रिकाङ्गाम्पीलवासिनीम्॥२॥ द्वा
 तौवामनौवागन्धर्वाः० सप्तविंशतिः॥ तेऽअग्नेश्वमायुञ्जसे
 ऽअस्मिञ्जवमादधुः॥३॥ द्युतद्दुतपावानः० पिबतुव्वसोव्वसा
 पावानुः० पिबतान्तरिक्षस्स्यहविरसिस्स्वाहा॥४॥ दिशः० प्रदि
 शोऽआदिशोव्विदिशोऽउदिशोदिगम्यः० स्वाहा॥४॥ आवाहुः०

शामधुमत्यश्विनासुनृतावती॥ तयायज्ञस्मिमिक्षताम्॥ ५॥ अ
थदिक्पालमंत्राः॥ ॥ त्रातारुमिन्द्रं मवितारुमिन्द्रं हवै हवे सुहवे
ॐ शूरुमिन्द्रम्॥ हवोमिशक्रमुपुरुहृतमिन्द्रं ॐ स्वस्ति नो मघवा
धा त्विन्द्रः॥ १॥ इति अग्निमंत्रः॥ त्वन्नोऽअग्ने बरुणस्स्यधि
द्वान्देवस्स्यहेडोऽअवयासिसीष्ठाः॥ अजिष्णुवन्हितमः शोशु
चानो विश्वा देषां ॐ सिप्रमुमुग्ध्यस्ममत्॥ यममंत्रः॥ अस्मि
मोऽअस्स्यादित्योऽअर्ध्वन्नसिद्धितो गुह्येन व्रतेन॥ अस्मि

मेनसुमयाधिपृक्तः आहुस्तेऽग्नीदिदिविबन्धनानि॥३॥ नैऋत
 मंत्रः॥ असुत्वन्तमर्षजमानमिच्छस्तेनस्स्येत्यामन्त्रिहितस्के
 रस्स्य॥ अन्यमस्मदिच्छसातः इत्यानमो देवि निर्ऋतेतु
 मस्तु॥४॥ वरुणमंत्रः॥ इमस्मे वरुणश्रुधीहवमद्याचमृडय॥
 त्वामवस्स्युराचर्के॥५॥ आनो नियुद्भिः शतिनीभिरङ्गुष्ठः स
 हस्त्रिणीभिरुपयाहियज्ञम्॥ द्वायोऽस्मिन्त्सवेनेनादयस्स्य
 श्रुयम्पातुस्वस्तिभिः सदानः॥६॥ कुबेरमंत्रः॥ द्युयः सोमव्रते

तव मनस्तनूषु विभ्रंतः प्रजावन्तः सचेमहि ॥ ७ ॥ शिवमंत्रः ॥ तमी
शानुञ्जगतस्तस्युषस्यतिन्धिया जिन्यमवसेदू महद्ययम् ॥ पुषा
नो यथा वेदसामसंहृद्वेरेक्षिता पायुरदधः स्वस्तये ॥ ८ ॥ ब्रह्ममंत्रः
॥ ब्रह्मयज्ञानम्प्रथमम्पुरस्ताद्विसीमतः सुरुचौ द्वेन ऽ आर्वः ॥ स
बुद्ध्या ऽ उपमा ऽ अस्स्य धिष्ठाः सतश्चर्यो निमस्य तश्च धिर्वः ॥
॥ ९ ॥ शेषमंत्रः ॥ स्यो नाष्टि विनो भवानृक्षरा निवेशनि ॥ सच्छा
नः शर्म सुप्रथा ॥ १० ॥ अथ क्षेत्रपालमंत्रः ॥ न हि स्पशम विद

न्नन्त्यमस्माद्वैश्वानरात्पुः एतारमुग्नेः॥ एमैनमदृधन्नमृताऽ
 अमन्त्यैवैश्वानरुङ्क्षेत्रजित्यायदेवाः॥१॥ अथ अग्नेर्ध्यानमंत्रः
 ॥ चत्वारिंशद्भ्रात्रयोऽअस्म्यपादाद्वेदार्थे सुप्तहस्तौ सोऽअस्य
 ॥ त्रिधा बहुदोषेषु भोगैरवीतिमहोदेवामुत्थी ३॥५ आ वि वेदा ॥१॥ अ-
 थाष्टाहुतिमंत्राः॥ त्वन्नोऽअग्ने वरुणस्स्य धिद्वान्देवस्य हेडोऽअ-
 वयासि सीष्ठाः॥ अजिष्ठा वन्हितमुदशोश्चानो धिश्चाद्वेषां थंसि
 प्रमुमुग्ध्यस्मत्॥२॥ स त्वन्नोऽअग्ने वमो भवोतीति दिष्टोऽअस्स्या

ॐ प्रसोध्युष्टौ ॥ अथ यद्व्यनो वरुणं रुद्रं एतं रणं एतं वीहि मृडी कर्दं सुहवो नः
एधि ॥ ३ ॥ इमं मे वरुणं श्रुधी हवै मद्या च मृडय ॥ त्वामेव स्युराचके ॥
॥ ३ ॥ तत्त्वोयामिद्वह्मं एणवन्दमानस्तदाशास्ते यजमानो हविर्भिः
॥ अहं इमानो वरुणं हवो ध्युरुशं सुमानं ॐ आयुः प्रमोषीह ॥ ४ ॥ यते
शतम्बरुणये सहस्रं यज्ञियाः पाशा वितता महान्तः ॥ तेभिर्नो ॐ अद्य स
वितोत विष्णुर्ध्विश्च मुञ्चन्तु मरुतः स्वर्का ॥ ५ ॥ अथाश्याग्नेस्य न
भिर्नास्ति पाश्च सत्वमित्त्वमया ॐ असि अयानो यज्ञं वह्नास्य यानो धेहि

भेषजं स्याह ॥ ६ ॥ उदुत्तमम्भ्वरुणपात्रीमस्मदबोधमंविमध्यमं
 श्रथाय ॥ अथोद्यमोदित्यब्रूतेतवानोगसोऽअदितयेस्स्याम ॥ ७ ॥
 भवतन्नुःसमनसोसचैतसावरेपसौ ॥ माबुजः हिः सिष्टुम्माअन
 पतिञ्जातवेदसो शिवो भवतमुद्यनः ॥ ८ ॥ अथबर्हिहोममंत्रः ॥ देवा
 गातुविदोगातुं वित्वा गातुमित ॥ मनसस्पतऽइमन्देवयज्ञं स्स्वा
 हाघातैधाः ॥ १ ॥ अथ पूर्णाहुतिमंत्राः ॥ मूर्ध्नि नन्दिवोऽअरतिम्युधि
 ध्याधैश्वानरमुतऽआजातमुग्निम् ॥ कुविः सुम्प्राजमतिथिञ्ज

नानामासन्नापात्रं ज्ञनयन्त देवाः ॥१॥ द्यसौः पवित्रं मसि शतधा
रुम्वसौः पवित्रं मसि सहस्रं धारम् ॥ देवस्त्वोसविता पुनातु ब्रह्मसौ ह्य
वित्रेण शतधारिण सुपुत्रा ॥ कामधुक्षतः ॥२॥ पुणोर्द्विपरा पतस्तु
पूणो पुनरापत ॥ वस्नेव विक्क्रोणावहाऽइषमूर्ज्ज ॥३॥ शतक्रतो पु
नस्त्यादिन्यारुद्रा द्यसवः समिन्धताम्पुनर्ब्रह्माणो ब्रह्मसुनीथ्य
क्षैः ॥ द्युतेन त्वन्तन्वुम्बुद्भयस्त्वसत्याः सन्तु यजमानस्त्वय कामाः
॥४॥ अथ भस्मधारणमंत्रः ॥ अग्नये शुषञ्जमदग्नेः कुशयपस्य अग्नये

युषम् ॥ यद्देवेषु आयुषंतन्नोऽअस्तु आयुषम् ॥ १ ॥ अथाभिषेक
 मंत्रः ॥ समुद्रज्येष्ठाः सलिलस्य मध्यात्पुनानायंत्य निविशमानाः ॥
 इंद्रो यावुज्जीर्घषभोरगदता ॥ आपो देवीरिहमामवन्तु ॥ १ ॥ आऽ
 आपो दिव्याऽउत वास्त्रवन्ति स्वनिर्निर्माऽउत वायाः स्वयंजाः ॥
 समुद्रार्थ्याः शुचयः पावकास्ताऽआपो देवीरुहमामवन्तु ॥ २ ॥
 या सो राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानृतेऽवपश्यंजनानां ॥ मधुश्च
 तः शुचयो याः पावकास्ता आपो देवीरिहमामवन्तु ॥ यासुरा जाव

ॐ एणोयासुसोमो विश्वे देवा आसूजं मदेन्ति ॥ वेभ्वानरोयास्यग्निः
प्रविष्टुस्ताऽआपो देवीरिहमामयन्तु ॥ ३ ॥ ॐ भूः पुनातु ॐ भु
वः पुनातु ॐ स्वः पुनातु ॐ महः पुनातु ॐ जनः पुनातु ॐ तपः
पुनातु ॐ सत्यं पुनातु ॐ तत्सवितुः यातु ॥ ४ ॥ ॐ आपो
हिष्णामयो भुवस्तानऽऊर्जं देधातना ॥ मुहेरणा यन्वक्षसे ॥ ५ ॥ यो वऽग्नि
वर्त मोरसस्तस्स्य भाजयते हनः ॥ उग्रानीरिव मातरः ॥ ६ ॥ तस्मिन्
रेङ्गमामयो यस्स्य क्षयाय जिह्वेथ ॥ आपो जनयथा च नः ॥ ७ ॥ पुनन्तु

मापितरः सोम्यासः पुनन्तुमापितामहाः पुवित्रै एशतायुषा ॥ पुन
 न्तुमापितामहाः पुनन्तुमापितामहाः ॥ पुवित्रै एशतायुषा विश्व
 मायुष्यश्नवै ॥ ८ ॥ अग्नेऽआयूश्शिषवसुऽआसुवोज्जिमिषञ्जनः
 आरेवोधस्वदुच्छुनाम् ॥ ९ ॥ पुनन्तुमादेवजनाः पुनन्तुमनसाधियः
 ॥ पुनन्तुविश्व्या भूतानि जातवेदः पुनीहिमा ॥ १० ॥ पुवित्रै एपुनीहिमा
 शुक्रैर्णदेवदीद्यत् ॥ अग्नेऽक्रत्वाक्रतुः ॥ ११ ॥ अत्ते पुवित्रमर्चि
 ष्यग्ने धिततमन्तरा ॥ ब्रह्ममेतन पुनातुमा ॥ १२ ॥ पर्वमानः सोऽअद्य

नः पुवित्रैण धिचर्षणिः॥ अः पोता स पुना तु मा ॥ १३ ॥ उभाभ्यान्देव
सवितः पुवित्रैण सवेन च । मां पुनीहि धिश्चतः ॥ १४ ॥ धिश्च देवी पु
नतीदृश्या गा द्यस्स्या मिमा बुद्धुस्तन्वो धीत पृष्ठाः ॥ तयामर्दन्त हंस
धुमादेषु ब्रयं स्स्याम पतयारयीणाम् ॥ १५ ॥ चित्पति म्मा पुना तु
वाक्पति म्मा पुना तु देवो मां सविता पुना त्वाच्छिद्देण पुवित्रैण सूख्य
स्स्य रश्मिभिः ॥ तस्स्य ते पवित्र पते पुवित्रै पूतस्स्य यत्कामः पुनेत
च्छिकेयम् ॥ १६ ॥ याऽआर्षधीः सोमराज्ञा र्वेद्धीः शत धिचक्षणाः ॥ ता

सामसित्वमुत्तमारुङ्गामायुत्राँ हृदे ॥ १७ ॥ आऽओषधीँ सोमरा
 द्नीर्धिवृताँ पृथिवीमनु ॥ बृहस्पतिप्रसूताऽअस्स्यै सन्दत्तघी
 र्भुम् ॥ १८ ॥ वयँ सौमद्वतेतवमनस्तनूषु विभक्तः ॥ प्रजावन्तः
 सर्वमहि ॥ १९ ॥ त्रातारमिन्द्रमयितारुमिन्द्रँ हवै हव सुहवँ शूरमि
 न्द्रम् ॥ कयामिशुकुम्भुरुहतमिन्द्रँ स्स्यस्तिनोमघवाधा त्विन्द्रः
 ॥ २० ॥ देवस्स्यत्वासवितुः प्रसवेऽश्विनोर्वाहुभ्यामृषणो हस्ता
 भ्याम् ॥ सरस्स्वत्यै द्वाचोगुन्तुर्ध्रुवैर्यदधामि बृहस्पतेष्टासा

मन्त्राञ्जयेनाभिषिञ्चाम्यसौ ॥ २१ ॥ देवस्सर्वत्वासवितुः प्रसवेऽश्वि
नोर्द्धाहुभ्याम्पुणोहस्ताभ्याम् ॥ सरस्स्वत्यै द्वाचो वन्तु अन्न एणा
ग्नेः साम्नाञ्जयेनाभिषिञ्चामि ॥ २२ ॥ देवस्सर्वत्वासवितुः प्रसवे
ऽश्विनोर्द्धाहुभ्याम्पूद्मोहस्ताभ्याम् ॥ अश्विनो भर्षञ्जयेन तेजसे
न्नहमवच्चेसायाभिषिञ्चामि ॥ सरस्स्वत्यै भर्षञ्जयेनृद्धीर्ध्यायान्ना
द्यायाभिषिञ्चामीन्द्रस्येन्द्रियेण बलायाश्च ये यशसेभिषिञ्चामि
॥ २३ ॥ कौसिकतुमोसिकस्मै त्वाकार्यत्वा ॥ सुश्लोकुसुमङ्गलस

त्यराजन् ॥ २४ ॥ शिरौ मे श्रीर्ऋशो मुखे न्वि खिः ॥ केशाश्च त्र्यम्भ
 श्रूणि राज मे प्राणोऽन्यमृतः ॥ सम्म्राड्भुवि रारुः श्रोत्रम् ॥ २५
 ॥ जिह्वामे भुङ्क्वाऽन्नहो मनो मे न्युः ॥ स्वराट्भामः ॥ मोदोऽप्यमादाऽ
 अङ्गुलीरङ्गा निमिच्च मे सहः ॥ २६ ॥ बाहू मे वल मिद्रियं हस्तौ मे
 कर्म्मवीर्यम् ॥ आत्ममाक्षत्रमुरो मम ॥ २७ ॥ पृष्टीर्म्मै राट्पुटमथ
 सौग्रीवाश्च श्रोणौ ॥ ऊरूऽअरत्क्की जानुनी विशो मेङ्गा निसर्घतः ॥
 ॥ २८ ॥ नाभिर्म्मै चित्त म्विज्ञानं म्पायुर्म्मै पंचितिर्भा सत् ॥ आनन्द

नन्दावांढीमे भगुः सौ भोग्यम्यसः जङ्घाब्ध्या पद्भ्यान्धर्मोस्मि
द्विशिराजु प्रतिष्ठितः ॥ २९ ॥ प्रतिक्षेत्रे प्रति तिष्ठामिराष्ट्रे प्रत्य
श्वेषु प्रति तिष्ठामि गोषु ॥ प्रत्यङ्गेषु प्रति तिष्ठाम्यात्ममन्त्र प्रति प्रा
रोषु प्रति तिष्ठामि पुष्टे प्रति द्यावा पृथिव्योऽप्रति तिष्ठामि यज्ञे ॥ ३० ॥
॥ द्यौः शान्तिरुन्नरिक्षुः शान्तिः पृथिवी शान्तिरापुः शान्तिरौष
धयः शान्तिः ॥ वनस्पतयः शान्तिर्धिष्ण्यै देवाः शान्तिर्ब्रह्मणा
न्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामा शान्तिरेधि ॥ ३१ ॥

धमात्वमेजासिगर्भेधं॥ सूर्यमंत्रः॥ आहुणेनरजसावर्तमानो
निवेशयेन्नमृतम्मर्त्यञ्च॥ हिरण्ययेनसवितारथेनादेवायानिभु
वन्नानिपश्यन्॥ ५॥ अंबकमंत्रः॥ अंबकञ्जजामहेसुगन्धिमुष्टि
वर्द्धनम्॥ उर्ध्वारुकमिवबन्धनान्मृत्योर्मुक्षीयमामृतात्॥ ६॥ ब्र
ह्ममंत्रः॥ ब्रह्मेवज्ञानप्रथममुरस्ताद्विसीमतः॥ सुरूपैर्वेनऽप्रा
वः॥ सुबुद्ध्याऽऽपुमाऽअस्स्यद्विष्टाऽसतश्चषोनिमसतश्चधिवः
॥ ७॥ स्कन्दमंत्रः॥ अदक्कन्दः॥ प्रथमंजायमानऽउद्यन्त्समुद्राद्भुत

वापुरीषात् ॥ श्येनस्स्य पक्ष्या हरिणस्स्य बाहू ॥ उपस्नुत्य मम हि जा
 तन्तैः ॥ अर्धन् ॥ ८ ॥ सप्यमंत्रः ॥ नमोस्तु सूर्येभ्यो ब्रह्मणे च पृथिवीमनु
 ॥ ९ ॥ अन्नरिक्षेऽदिवितेभ्यः सूर्येभ्यो नमः ॥ १० ॥ हनुमानमंत्रः
 ॥ अस्मै रुद्रा मेहना पर्व ता सो वृत्रह त्वे भरहृती सुजोषाः ॥ अथः शं
 सते स्तुवते धारि पुञ्जः ॥ इन्द्रज्येष्ठा ॥ अस्मा ३ ॥ ॥ अथ वंतु देवाः ॥
 ॥ १० ॥ सप्त ऋषिमंत्रः ॥ सुप्ताः ऋषयः प्रतीहिताः शरीरे सुप्तर
 क्षन्ति सदुमप्रमादम् ॥ सुप्ता पुः स्वपतो लोकमीयुस्तत्र जायु

तोऽअस्वप्नजोसत्रसदौचदेवो॥११॥ध्रुवमंत्रः॥ध्रुवक्षितिर्ध्रुव
योनिर्ध्रुवासिद्धवर्ज्योनिमासीदसाधुया॥उद्धर्तस्स्यकेतुम्प्रथ
मंज्जुषाणाश्विनोध्यर्ज्यसादयतामिहत्वा॥१२॥भूतमंत्रः॥भुता
यत्नानारातयेस्युरभिषिक्व्यैषुहृत्तान्दुर्ज्याःपृथिव्यामुघ
न्तरिक्षमन्व्यमिपृथिव्यास्त्वानाभौसादयाम्यदित्याऽउपस्थ
ग्रेहृह्यथरेद॥१३॥विश्वकर्मा मंत्रः॥विश्वकर्मन्तुविषावर्द्धनेन
आतारमिन्द्रमकृणोरवुद्धम॥तस्मैविशुःसमनमन्तपूवैरिय

मुग्रोधिहृष्यो यथासत् ॥ १४ ॥ अगस्तिमंत्रः ॥ कुम्भोद्यनिष्टुर्जनि
 ताश्चावीभिर्ध्वस्मिन्नग्रेयोन्ध्याङ्गर्ध्वोऽग्रन्तः ॥ प्लुत्रिर्ध्वक्कं
 शतधोरुऽउत्सोदुहेनकुम्भीस्वधाम्पितृर्ध्वः ॥ १५ ॥ कालिमंत्रः ॥
 कन्ध्याऽद्ववहृतुमेतवाऽउऽअञ्जुञ्जानाऽअभिचाकशीमि ॥ यत्र
 सोमः सूर्यतेषत्र अज्ञो हृतस्स्यधारोऽअभितत्यवन्ते ॥ १६ ॥ लक्ष्मी
 मंत्रः ॥ श्रीश्च्यते लक्ष्मीश्च्यपत्क्यावहोरात्रे पार्श्वे नक्षत्राणि रूपमग्नि
 नौध्यातम् ॥ इष्टान्निषाणो मुष्मऽइषाण सर्वलोकम् ॥ इषाण ॥ १७ ॥

सरस्वतीमंत्रः॥ पञ्चनद्युतः सरस्वतीमपियन्ति सरस्वतीतसः सरस्व
तीनुपञ्चधा सो देवो भवत्सरित् ॥ १८ ॥ पृथ्वीमंत्रः॥ स्योना पृथिविनो
भवानृक्षरा निवेशनी ॥ बच्छानः शर्मसुप्रथाः ॥ १९ ॥ आपमंत्रः॥
अप्स्वग्ने सधिषुवसौ षधीरनुरुद्धयसे ॥ गढ्यै सज्जायसे पुनः ॥ २०
॥ तेजमंत्रः॥ अग्निन्दुतम्पुरो देधे हृदयवाहुमुपब्रुवे ॥ देवा २ ॥ ५ आसा
दयादिह ॥ २१ ॥ वायुमंत्रः॥ द्वातो वामनौ वागन्धर्वाः सुप्तविथं श
तिः ॥ ते ५ अग्ने श्वमग्ने ज्जस्ते ५ अस्मि ज्जुवमादधुः ॥ २२ ॥ आका-

शमंत्रः॥ सावाङ्कुशामधुमुत्यश्विनासूनृतावती॥ तथा अज्ञस्मिमिक्ष
 ताम्॥ २३॥ देवतापत्नीमंत्रः॥ तम्यक्षीभिरनुगच्छेम देवाः पुत्रैर्भ्रा
 तृभिरुतवाहिरण्यैः॥ नाकङ्कुम्भगानाः सुकृतस्यलोके तृतीयेष्टे
 ऽऽधिरोचने दिवः॥ २४॥ ऋग्वेदमंत्रः॥ अग्निमीळे पुरोहितं यज्ञस्य
 देवमृत्विजम् होतां रत्नधातमम्॥ २५॥ यजुर्वेदमंत्रः॥ इषेत्योज्ज
 त्वाद्यौ यवस्थये देवोर्वः सविता प्राप्य यतु श्रेष्ठतमायु कर्मणः॥ आ
 प्यायद्वमग्ध्याऽइन्द्राय भागम् प्रजावती रनमीवाऽअयद्वम्मा मा

वस्तेनऽईशतुमाद्यशं॥ सोऽङ्गुवाऽअस्मिन्गोपती स्यात्तुबह्वीज्ये
नेमानस्स्यपुशून्माहि॥२६॥ सामवेदमंत्रः॥ अगुऽआयाहि वीतये
गृणानो हृदयदातये निहोतो सत्सिबर्हिषि॥२७॥ अथर्वणमंत्रः॥ श
न्नो देवीरभिष्टयऽआपो भवन्तु पीतये शंयोरभिस्त्रवन्तु नः॥२८॥
वास्तुमंत्रः॥ वास्तोष्पते प्रतिजानीह्यस्मान्स्वावेशोऽअनमीवो भवा
नः यत्वेमहे प्रतितन्नो जुषस्व शन्नो भवद्विपदेशं चतुष्पदे॥२९॥
समुद्रमंत्रः॥ सुमुद्रो सिनभस्वानार्द्रदो नुः शुम्भूर्म्ममो भूरुमिमा

वाहिस्स्वाहा॥ मारुतोसिमरुताङ्गुणः॥ शम्भूर्म्मयो भूरभिमाद्याहि
 स्स्वाहा॥ वस्स्वरोसिदुवस्स्वाच्छम्भूर्म्मयो भूरभिमाद्याहिस्स्वाहा
 ॥३०॥ पर्वतमंत्रः॥ प्रपद्यतस्म्यद्युषमस्म्यपुष्टान्नावश्चरन्तिस्म्य
 सिचऽइयानाः॥ ताऽआवद्यन्नधरागुदक्ताऽअहिम्बुद्धमनुरीय
 माणाः॥ विद्मोर्विक्लमणमसिधिषणोर्विक्लान्तमसिधिषणोर्विक्ल
 न्तमसि॥ ३१॥ संवत्सरमंत्रः॥ संवत्सरुसिपरिवत्सरुसीदावत्सरो
 सीद्वत्सरुसिद्वत्सरुसि॥ उषसेस्तेकल्पन्तामहारुआस्तेकप्यन्ता

मर्द्धमासास्तेकल्प्यन्ताम्मासास्तेकल्प्यन्तामृतवस्तेकल्प्यन्तां३१सं
वत्सरस्तेकल्प्यताम्॥३२॥ऋतुमंत्रः॥वसन्तेनऽऋतुनादेवाद्यसर्व
स्त्रिवृतास्त्युताः॥स्थन्तरेण तेजसाहविरिन्द्रेद्ययौदधुः॥३३॥ग्नी
ष्मैणऽऋतुनादेवारुद्राः॥पञ्चदशेस्त्युताः॥बृहतायत्रासाबलं॥हवि
रिन्द्रेद्ययौदधुः॥३४॥द्यौर्षाभिर्ऋतुनादित्यास्तोमेसप्तदशेस्त्युताः॥
द्यौरूपेण दिशौजसाहविरिन्द्रेद्ययौदधुः॥३५॥शारदेनऽऋतुनादेवाः
एकविंशऽऋतुभवस्त्युताः॥द्यौराजेन श्रियाश्रियं॥हविरिन्द्रेद्ययौव

योदधुः॥३६॥हेमुन्तेनऽऋतुनादेवास्त्रिणवेमरुतस्तुताः॥बलेनक्क
 रीःसहोहविरिन्देद्ययोदधुः॥३७॥श्रीशिरणेऽऋतुनादेवास्त्रयस्त्रिंशं
 श्रेमृतास्तुताः॥सत्येनरेवतीःक्षत्रंहविरिन्देद्ययोदधुः॥३८॥मासु
 मंत्रः॥श्रद्धमासाःपक्षंषितेमासाऽऽर्घ्यं तुशाम्यतः॥अहोरा
 त्राणिमरुतोधिलिष्टंसूदयन्तुते॥३९॥पक्षमंत्रः॥दुर्मौतेपक्षावज
 रौपतत्रिणीषाभ्यांरक्षांस्स्यपुहंस्स्यगने॥ताभ्याम्यतेम
 सुकृतामुलोक्येचुऽऋणयोजगमुःप्रथमजाःपुराणाः॥४०॥शु

कुपक्षमन्त्रः॥ अग्नेः पक्षतिद्योयोन्निपक्षतिरिन्द्रस्य तृतीया सोमस्य
चतुर्थ्यदित्येपंचुमीन्द्रा एषेष्टुष्टी मरुतां सप्तमी बृहस्पतिरष्टम्यर्ष्य
म्या नवमी धातुर्दशमीन्द्रस्यैकादशी चरुणस्य द्वादशी यमस्य त्रयो
दशी॥ ४१॥ कृष्णपक्षतिथिमन्त्रः॥ इन्द्राग्न्योः पक्षतिः सरस्वत्ये निप
क्षतिर्मित्रस्य तृतीया पाञ्चतुर्थी निर्रक्त्ये पुञ्चम्यग्नीषोमयोः षष्ठी
सप्तमी एतं सप्तमी विष्णोरष्टमी पुष्पगे नवमी त्वष्ट्रदेशमीन्द्रस्यैका
दशी चरुणस्य द्वादशी अम्यैत्र्यो दशौ चोवा पुथिव्योर्दक्षिणम्या

र्ध्वविश्वेषान्देवानामुत्तरम् ॥ ४२ ॥ दिनमंत्रः ॥ अन्हो पारावतानालभते
 रात्र्यै सीचा पूरहोरात्र्यौः सन्धिभ्यो जतूम्मासिंभ्यो दात्यो हान्त्स
 वत्सराय महतः सुपूर्णम् ॥ ४३ ॥ अथ नक्षत्रमंत्राः ॥ तत्र अधिनी
 मंत्रः ॥ यावाङ् शमधुमत्यश्विना सुनृतावती ॥ तया अक्षमि मिक्ष
 ताम् ॥ भरणीमंत्रः ॥ अमायत्वा मरवार्यत्वा सूक्ष्मस्यत्वा तपसे ॥
 देवस्त्वासविता मद्धानक्तु पृथिव्या सधं स्पृशे स्या हि ॥ अर्चिरसि शो
 निरसित पौसि ॥ ॥ कृत्तिका मंत्रः ॥ अग्निन्दु तमुरो देधे हव्यवाह

मुपब्रुवे॥ देवौ ॥ ३ ॥ आसादयादिह ॥ ३ ॥ रोहिणीमंत्रः ॥ प्रजापतेन त्वदेवा
न्यन्यो विश्वारूपाणि पतिता बभूव ॥ यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नोऽअस्त्वय
ममुष्य पिता सावस्स्य पिता वयं स्स्यामपतयो रयीणां स्स्वाहा ॥ मृग
शिरामंत्रः ॥ सोमो धेनुं सोमोऽअर्धन्तमाशुं सोमो घोरङ्कर्मस्थन्द
दाति ॥ सादन्त्यं विदथ्य सुमेयम्पितृश्रवं गुं च्यो ददात्रादस्मै ॥ ५ ॥ आ
द्रोमंत्रः ॥ इमारुद्रार्यतव सैकपुर्दिने क्षयद्वीराय प्रभरामुहेमतीः ॥ अथात्रा
मसद्विपदे चतुष्वदे विश्वमुष्टङ्गमैऽअस्मिन्ननातुरम् ॥ ६ ॥ पुनर्वसुमंत्रः ॥

ॐ गसत्पराधो भगे माधियमुदवा ददेन्न ह ॥ भग प्रनो जनय गो भिरश्वेभ्य
ग प्रनृभिर्नृवन्त ह स्याम ॥ ११ ॥ उत्तरा मंत्रः ॥ अर्घ्यम एम्बुहस्पति मिन्द्रन्दा
नाय चोदय ॥ घ्राचं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च द्वाजिनं शुस्स्वाहा ॥ १२ ॥
हस्त मंत्रः ॥ उदुत्यञ्जा तवैदसन्देवं दहन्ति केतवः ॥ हृशे धिश्वायसूख्यम् ॥ १३ ॥ चि
त्रा मंत्रः ॥ त्वष्टा तुरीपोऽअद्भुतऽइन्द्राग्नीषुष्टिवर्द्धना ॥ द्विषदा छन्दऽइन्द्रिय
मुक्षा गौर्नवयो दधुः ॥ १४ ॥ स्वाति मंत्रः ॥ द्यौर्युरग्ने गार्ध्रप्रीऽसाकङ्क्षन्म
ने सा अज्ञं ॥ शिवो नियुद्धिऽशिवार्भिः ॥ विवाग्वा मंत्रः ॥ इन्द्राग्नी आगतं ॥

सुतङ्गीभिर्नर्नभोघरेण्यम्॥अस्स्यपातन्धिपेषिता॥१६॥अनुराधामंत्रः॥नभो
 मित्रस्स्यघरुणस्स्यचक्षसेमहोदेवायतहतथंसपथ्यति॥दूरहृशदेवजाताय
 केतवेदिवसुत्रायसूच्यायशथंसत्॥१७॥ज्येष्ठामंत्रः॥त्रातारमिन्द्रमवितार
 मिन्द्रथंहवहवसुहवथंश्रूरमिन्द्रम्॥कयामिशक्रमुरुहतमिन्द्रथंस्स्य
 स्ति॥मघवाधाव्विन्द्रः॥१८॥मूलामंत्रः॥माताचतेपितान्चतेग्रधुक्ष
 स्स्यरोहतः॥प्रतिलामीतिनेपितागभेमुष्टिमतथंसयत्॥१९॥पूर्वाषाढा
 मंत्रः॥अपोधमदभिगोस्तीरशस्तिहात्येन्द्रोद्युम्याभवत्॥देवास्तइन्द्र

संकं व्याप्रभे मिरुहद्भानो मरुद्गणः॥२०॥ उत्तराषाढा मंत्रः॥ विष्णवे देवासुऽऽप्रा
गतश्चण्डुतामऽड्मथं हवम्॥ एदम्बुहिन्निषीदत॥२१॥ श्रवण मंत्रः॥ विष्णो र
रादमसि विष्णोः श्न प्रैस्थो विष्णोः स्म्यूरसि विष्णोः कुवोसि॥ वैष्णवमसि
धिषणवेत्वा॥२२॥ धनिष्ठा मंत्रः॥ वसोऽपवित्रमसि द्यौरसि पृथिव्यसि मातरि श्व
नो घृम्भोसि बिभ्रधोऽअसि॥ पुरमेणु धाम्ना दृथं हस्स्वमाह्वाम्मा तैश्च
ज्ञापति ह्वर्षीति॥२३॥ शततारका मंत्रः॥ धरुणस्स्यो तन्भेनमसि धरुणस्य
स्कम्भसर्ज्जनीस्थो वरुणस्स्यऽऽकृतसदन्यसि धरुणस्य कृतसदनम

सिधकृणस्यऽकृतसदनमासीद॥२४॥पूर्वाभाद्रपदामंत्रः॥त्वन्नोऽग्रगेवेक
 एस्स्यविद्वान्देवस्स्यहेडोऽअवेयासिसीष्टाः॥यजिष्ठोवह्नितमुःशोशु
 चोनोविश्वोदूषोऽं॥सिप्रमुमुग्ध्यस्म्यत॥२५॥उत्तरभाद्रपदामंत्रः॥अ
 हिरिवभोगैः॥पथ्यैतिबाहूज्यायोहेतिम्यरिबाधमानः॥हस्तगङ्गोविश्वा
 वयुनानिदिद्वान्नुमान्नुमाथंसुम्यरिपातुविश्वतः॥२६॥रेवतीमंत्रः॥पू
 षन्तवद्वतेवुयन्तरिष्येमकदाचुन॥स्तोतारस्तऽद्वहस्मसि॥२७॥ ॥
 इतिश्रीवेदपाठमंत्रसंहितासमाप्ता॥ ॥शुभमस्तु॥ ॥

श्रीवेंकटेश्वरायनमः
गंगाविष्णु श्रीकृष्णदास जोग
श्रीवेंकटेश्वरछापखाना (मुंबई.)

SHRI--VENKATESHWAR PRESS.
GANGAVISHNU SHRIKRISHNADAS
BOMBAY

॥ इति माध्यंदिनीयमंत्रसंहितासमाप्तिः ॥